

KATALOG

Barnehagelærerutdanning Pedagogikk

FAGBOKFORLAGET

Omsorg i barnehagen

Kristin Rydjord Tholin

ISBN : 9788245045864
Pris : 419,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2023
Utgave : 2
Sider : 222
Vekt : 420

Omsorg, lek, læring og danning er kjernebegreper i barnehagepedagogikken, men har omsorg havnet i skyggen av læring i barnehagen? I politiske dokumenter er begrepet omsorg lite vektlagt, og selv i forskning og faglitteratur er det lite utforsket. På bakgrunn av den grunnleggende, men selvfølgelig, rollen som omsorg har, kan dette være problematisk. Derfor er det nødvendig med et forsterket engasjement for omsorg i barnehagen. Intensjonen med boken er konsentrert oppmerksomhet på omsorg som fenomen, og særlig omsorgsrelasjoner med vekt på dialogiske, gjensidige og dynamiske sider ved forholdet. Barn er aktive omsorgsdeltakere, og ambisjonen er å utvikle et kunnskapsgrunnlag som skiller seg fra den hverdagslige og amatørmessige kunnskapen om omsorg. Boken inneholder relevant teori og forskning omkring temaet, og det er også lagt vekt på metoder og strategier som studenter og barnehagelærere kan anvende for å utvikle sin egen omsorgskompetanse.

Denne andre utgaven er oppdatert med nyere forskning og føringer i barnehageloven og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. **Kristin Rydjord Tholin** er dosent i pedagogikk ved Universitetet i Sørøst-Norge.

Barna og programmene

Kan standardisert pedagogikk fremme sosial kompetanse?

Monica Seland, Turi Pålerud

ISBN : 9788245032987
Pris : 349,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2023
Utgave : 1
Sider : 150
Vekt : 290

Trenger barnehagebarn pedagogiske programmer for å lære å bli en god venn eller for å gjenkjenne følelser som tristhet og glede?

I denne boka undersøker forfatterne barns møter med en praksis som springer ut av programmer for sosial kompetanse. Programmene speiles mot barnehagepedagogiske tradisjoner, og i analyser av praksis løftes velkjente pedagogiske problemstillinger fram: Hvordan balanserer vi mellom barns rett til medvirkning og pedagogens intensjoner? Hvordan lærer barn best – gjennom instruksjon eller gjennom dagliglivets erfaringer? Boka er en praksisnær vitenskapelig publikasjon.

Monica Seland er professor i barnehagevitenskap ved Dronning Mauds Minne høgskole for barnehagelærerutdanning (DMMH). Hun er utdannet barnehagelærer og har arbeidet flere år i barnehage. Seland har en doktorgrad i tverrfaglig barneforskning og har blant annet forsket på hverdagsliv i fleksible barnehager, barns trivsel og medvirkning, og evidensbasert praksis.

Turi Pålerud er politisk rådgiver i Utdanningsforbundet. Hun er utdannet barnehagelærer med hovedfag i pedagogikk og master i faglitterær skriving. Pålerud har arbeidet i barnehage, i barnehagelærerutdanningen og med utdanningspolitikk. Hun har skrevet og redigert fagbøker om barnehagens pedagogikk.

Barnehagelæreren i en foranderlig verden

Bærekraftige og kultursensitive praksiser

Marit Heldal

(red.) Marit Heldal, (red.) Trond Løge Hagen, (red.) Ingvild Olsen
Olaussen, (red.) Gry Mette Dalseng Haugen

ISBN : 9788245037241
Pris : 359,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2023
Utgave : 1
Sider : 247
Vekt : 519

For første gang i verdenshistorien er over hundre millioner mennesker på flukt. Halvparten av disse er barn. Betydningen av kunnskap om barn og tidlig barndom er viktigere enn noen gang!

I boken *Barnehagelæreren i en foranderlig verden – bærekraftige og kultursensitive praksiser* presenteres fortellinger som retter søkelys mot betydningen av barnehagelæreren og kunnskapen om tidlig barndom i samfunn preget av mangfold og forandring.

I noen av kapitlene ser forfatterne nærmere på hvordan barnehagelæreren kan bidra til mer kultursensitive og bærekraftige praksiser, ved å gi eksempler fra en barnehage i en flyktningleir i Hellas, samt fra ulike barnehagekontekster i Norge. I andre kapitler bidrar de med teoretiske og filosofiske perspektiver knyttet til betydningen av barnehagen som en viktig samfunnsinstitusjon, og barnehagelæreren som samfunnsaktør i en global verden.

Målgruppen for boken er barnehagelærerstudenter på ulike nivå, barnehagelærere og andre yrkesgrupper som arbeider med barn og familier.

Redaktørene er ansatt ved Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning i Trondheim.

Marit Heldal er førstelektor i pedagogikk. **Trond Løge Hagen** er førstelektor i fysisk aktivitet og helse.

Ingvild Olsen Olaussen er førsteamanuensis i drama. **Gry Mette D. Haugen** er professor i samfunnsfag.

Etiske møte og problemstillinger - Løgstrup for barnehagelærarar

Karen Ingebjørg Draugsvoll

ISBN : 9788245034998
Pris : 369,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2022
Utgave : 1
Sider : 226
Vekt : 435

Etiske møte og problemstillinger - Løgstrup for barnehagelærarar presenterer utfordringar barnehagelæraren møter i arbeid med barn, foreldre og kollegaer i ein kompleks og samansett kvardag. Barnet, i skjeringspunktet mellom sårbart og kompetent, er eit gjennomgåande tema i alle kapitla. Eit anna gjennomgåande tema er at vi ikkje kan ha med andre menneske å gjere utan å halde noko av deira liv i våre hender.

Målgruppa er barnehagelærarstudentar og barnehagelærarar. Boka er òg relevant for spesialpedagogar, lærarar og andre som dagleg møter barn og foreldre.

Forfattaren er utdanna barnehagelærar med etterutdanning i spesialpedagogikk og mastergrad i pedagogikk. Ho har lang erfaring som barnehagelærar og pedagogisk leiar. I dag arbeidar ho som spesialpedagog i barnehage og som forfattar.

Barnehagelæreren som inspirator

Marit Ranum Granholt

Marit Ranum Granholt
BARNEHAGELÆREREN SOM INSPIRATOR

FAGBOKFORLAGET

ISBN : 9788245020380
Pris : 379,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2021
Utgave : 1
Sider : 191
Vekt : 374

Barnehagelæreren er i posisjon til å være en inspirator, til å inspirere og engasjere både barn, foreldre, kollegaer og samfunnet forøvrig. Hvilken betydning har barnehagelæreren, og hva kan det innebære å være en inspirator?

Barnehagelærere har en krevende profesjon som påvirkes av både faglige, politiske og økonomiske føringer. Den påvirkes også av synet på barn, barndom og barnehager. Å være en inspirator har sammenheng med barnehagelærerens kompetanse, kraft og mot, men er også avhengig av et samfunn som er villig til å investere i en god barndom i barnehager.

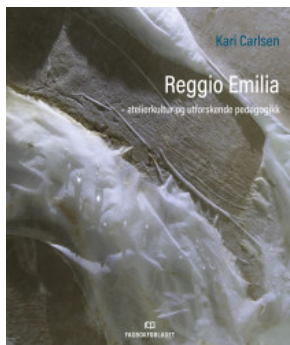
Boka henvender seg til studenter i barnehagelærerutdanningen, til praksisfeltet og til alle som er opptatt av barnehager.

Marit Ranum Granholt er tidligere førstelektor i pedagogikk i barnehagelærerutdanningen ved OsloMet. Hun er utdannet barnehagelærer. I 2015 ble hun av PBL kåret til Årets Barnehageinspirator

Reggio Emilia

- atelierkultur og utforskende pedagogikk

Kari Carlsen

ISBN : 9788245023251
Pris : 439,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2021
Utgave : 1
Sider : 208
Vekt : 525

Denne boka gir ny innsikt i pedagogisk praksis og filosofi i barnehagene i Reggio Emilia, Italia, og tar for seg kilden til Reggio Emilia-inspirerte praksiser som er tydelige i alle de nordiske landene og også globalt. Forfatteren har fulgt utviklingen av barnehagene i Reggio Emilia på nært hold i over fire tiår og disputerte i 2015 med doktorgradsavhandlingen *Forming i barnehagen i lys av Reggio Emilias atelierkultur*. I *Reggio Emilia – atelierkultur og utforskende pedagogikk* beskrives en utforskende pedagogisk praksis som både tar opp i seg og transformerer skiftende pedagogiske strømninger, og som samtidig beholder karakteristiske kjennetegn knyttet til de lokale forutsetningene i Reggio Emilia.

Med utgangspunkt i to vesentlige særtrekk ved Reggio Emilias filosofi og praksis – atelierkulturen og oppdragelse til demokrati – behandler forfatteren sammenhenger mellom individuelle og kollektive læringsprosesser i samspill med materialer og redskaper. Nøkkelbegreper som atelier, barns hundre språk, prosjektarbeid og pedagogisk dokumentasjon forklares gjennom eksempler og med teoretiske referanser. Boka tar utgangspunkt i forfatterens egen forskning og i andres, den inneholder hittil upubliserte intervjuer med nøkkelpersoner i Reggio Emilia og gir rikholdige referanser til internasjonale publikasjoner og annet kildemateriale.

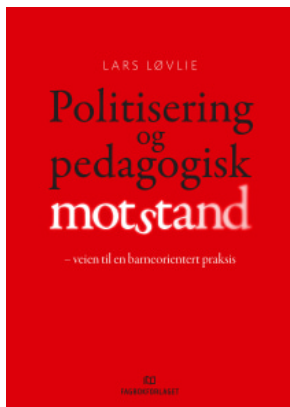
Målgruppe for boka er alle som søker ny, forskningsbasert kunnskap om Reggio Emilias pedagogiske praksis og filosofi, og den har en språkdrakt som gjør den tilgjengelig i barnehagelærerutdanningen og for barnehagefeltet.

Kari Carlsen er professor i forming, design, kunst og håndverk ved Universitetet i Sørøst-Norge. Hun underviser studenter på bachelor-, master- og ph.d.-nivå og har vært engasjert i etter- og videreutdanning av barnehagepersonale gjennom en årrekke. Hun startet Norsk Reggio Emilia Nettverk i 1996 og er norsk kontaktperson til Reggio Childrens internasjonale nettverk. Hennes forskningsinteresse er hovedsakelig knyttet til Reggio Emilia-inspirert barnehagepedagogisk arbeid, materialutforskning og estetiske læreprosesser og læreplanforskning og rammefaktorer for lek og læring.

Politisering og pedagogisk motstand

- veien til en barneorientert praksis

Lars Løvlie

ISBN : 9788245025163
Pris : 369,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2020
Utgave : 1
Sider : 144
Vekt : 320

Politisering og pedagogisk motstand forteller historien om moderniseringsreformen i norsk skole, forsøkt realisert over den siste generasjon. Reformen har ført til en bred protest fra faglig hold. Boken forholder seg til tre pedagogiske begrunnelser: historisk kunnskap, etiske og moralske vurderinger, og barnefaglig kunnskap. Dette er en bok om modige lærere, våkne foreldre og dyktige fagfolk som alle har gått til felts mot effektiviserings- og konkurransetiltakene i skolen, utstrakt bruk av kartlegginger, tester og prøver, sammen med programmer for modifisering av barns adferd. Det er også beretningen om villfarne politikere, byråkratisk stiv sinn og nidkjære teknologer – og om et dristig skoleeksperiment uten buffere mot dype misforståelser og skjebnesvangre mistak. Det er ikke minst historien om barn, den tause flokk av titusener, som har lidd disiplineringspine i møtet med den nye skole.

Dette er dessuten en fortelling om kraften i det sivile samfunn og frihet til å tenke selv – fortellingen om det indre liv, om pedagogikk og om en oppdragelse som innvier barn i den vide samtalen, den samtalen som beriker oppdragelsen til et levende demokrati.

Lars Løvlie er professor emeritus ved Universitetet i Oslo og pedagogisk filosof. Han har vært gjestelektor ved Århus Universitet og gjesteprofessor ved Örebro Universitet, og er æresdoktor samme sted. Han var medlem av Dannelsesutvalget for høyere utdanning fra 2007 og utgav *Det pedagogiske argument* (1984). Han var medredaktør i *Educating Humanity: Bildung in Postmodernity*, *Dannelsens forvandlinger* og *Pedagogikkens mange ansikter*. Han har fester i tysk klassisk filosofi og amerikansk pragmatisme og har en forkjærlighet for Rousseau som menneske og forfatter.

Dørstokkmila

Barnehagens vei fra magefølelse til melding

Kari Emilsen

(red.) Kari Emilsen

ISBN : 9788245024951
Pris : 409,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2020
Utgave : 2
Sider : 236
Vekt : 411

Når skal barnehagen tilbakelegge dørstokkmila og gå fra magefølelse til melding?

Dørstokkmila presenterer forskningsbasert og praksisnær kunnskap om barnehagens arbeid ved bekymring for barns omsorgssituasjon. Den tar utgangspunkt i to prosjekter om små barns rett til beskyttelse, og samarbeid mellom barnehage og barneverntjenesten.

Boken bidrar med konkrete råd til systematisk arbeid når det oppstår ulike typer uro og bekymringer for et barn i barnehagen. Det rettes søkelys mot barns omsorgssituasjon og barnehagens formelle og uformelle ansvar som en sentral forebyggende arena. Sentrale spørsmål er hvordan barnehagen gjennom endringsvilje og systematisk kompetanseutvikling kan bidra til å oppdage, anerkjenne og handle når uro og bekymring oppstår.

Boken viser til barnehagens ansvar og mulighet samt lovverk og relevante samarbeidspartnere. Ulike tilnærminger beskrives gjennom oppdatert og ny forskning, praksisnære og konkretiserte verktøy samt forslag til arbeid.

Boken er relevant for alle som arbeider for å beskytte barn og er opptatt av barns beste, spesielt ansatte og studenter i barnehagelærerutdanning og sosialfaglige utdanninger, ansatte i barnehager og barneverntjenesten samt foreldre.

Kari Emilsen er redaktør for boken og er dosent ved DMMH (Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning). Øvrige bidragsytere er Åse Bratterud, Elisabeth Walsøe Lehn (DMMH), Torill Moe (Nord universitet, RKBU Midt-Norge) og Kjell Aage Gotvassli (DMMH, Nord universitet).

Den åpne barnehagen

Et mangfoldig møtested

Kirsten Elisabeth Jansen

(red.) Kirsten Elisabeth Jansen, (red.) Øystein Lund Johannessen, (red.)

Sissel Mørreaunet

ISBN : 9788245025071
Pris : 399,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2020
Utgave : 1
Sider : 227
Vekt : 394

Åpen barnehage som pedagogisk virksomhet er kanskje lite kjent. Mange tror at det er en slags kafé eller et møtested som først og fremst har et sosialt formål. Senere års forskning viser derimot at åpen barnehage bærer sitt navn som pedagogisk virksomhet med rette.

Den åpne barnehagen kan fungere som nettverksbygger mellom foreldre med ulike bakgrunn og etnisitet, og dens funksjon som støtte og møtested med lav terskel for nybakte foreldre i nærmiljøet har vist seg å ha stor betydning. Denne boken presenterer ulike dimensjoner ved det frodige livet som utfoldes i åpen barnehage. Hensikten er å gi informasjon om samarbeid med foreldre, om ulike aktiviteter og pedagogiske virkemidler, om ledelse og utviklingsarbeid og om barnehagepolitiske spørsmål.

Profesjonelle yrkesutøvere innen barnehagefeltet, studenter og lærere ved barnehagelærerutdanningen og politikere vil ha nytte av boken når de skal orientere seg i det mangfoldige barnehagelandskapet.

Bokens bidragsytere har alle tilknytning til barnehagefeltet og til driftsformen åpen barnehage. Noen av forfatterne arbeider i slike barnehager og var deltakere i det store kompetanseløftet for ansatte i åpen barnehage (KOMÅP) i regi av Utdanningsdirektoratet i 2017. Andre bidro til gjennomføringen av kompetanseløftet som forelesere, veiledere eller medlemmer av referansegruppen.

Kirsten Elisabeth Jansen har vært førstelektor i pedagogikk ved Universitetet i Agder og har undervist ved barnehagelærerutdanningen i tjueto år. Hun har deltatt i flere forskningsprosjekter, særlig relatert til barns medvirkning. Jansen var veileder og medlem av referansegruppen for KOMÅP-prosjektet.

Øystein Lund Johannessen er seniorforsker ved Senter for interkulturell kommunikasjon ved VID vitenskapelige høgskole. Lund Johannessens primære forskningsfelt er interkulturell kompetanse i offentlig profesjonsutøvelse, særlig i skole og barnehage. Lund Johannessen har mange års erfaring med FoU-prosjekter og utvikling og faglig ledelse av videreutdanninger innen dette fagfeltet. Lund Johannessen var prosjektleder i KOMÅP-prosjektet.

Sissel Mørreaunet er førstelektor i pedagogikk ved Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning. Hun har flere års erfaring som styrer i barnehage og har lang erfaring fra DMMH med undervisning, forskning og kompetanseutvikling i barnehagesektoren. Hun har vært veileder i

Småbarnspedagogikk og praksisfortellinger

Analyse og tolkning av praksisfortellinger

Anne Tove Fennefoss, Kirsten Elisabeth Jansen

ISBN : 9788245033663
Pris : 339,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2020
Utgave : 2
Sider : 121
Vekt : 250

Praksisfortellingene som presenteres i denne boken, er hentet fra det myldrende livet blant de yngste barna i barnehagen. I dette frodige, livlige fellesskapet finnes utallige fortellinger som belyser faglige og spennende temaer.

Vi analyserer fortellingene for å få frem kunnskap, og utfordrer etablerte forestillinger som knyttes til lek og kultur, hverdagsrutiner, samspill og læring, didaktikk, samt medvirkning og demokrati. Praksisfortellingene er dokumentasjon, og disse tolkes gjennom en analytisk struktur. Med denne boken ønsker vi å bidra til økt kunnskap om det småbarnspedagogiske feltet og til innsikt i de yngste barnas evne til aktiv deltakelse og medvirkning i egne og andres liv.

Anne Tove Fennefoss og **Kirsten E. Jansen** har begge undervist i pedagogikk ved Universitetet i Agder i mange år. De har deltatt i forskningsprosjekter om barns medvirkning og de yngste barna i barnehagen. Begge har skrevet flere bøker som brukes i barnehagelærerutdanning.

En bok om oppvekst

Ann Kristin Larsen, Mette Vaagan Slåtten

ISBN : 9788245032819
 Pris : 499,-
 Forlag : Fagbokforlaget
 Utgitt : 2019
 Utgave : 5
 Sider : 395
 Vekt : 674

Denne boka tar for seg sentrale temaer innenfor samfunnsfag i barnehagelærerutdanningen, og hovedfokus er barns oppvekst. Endringer i barns oppvekstkår og samfunnet generelt stiller både barn, foreldre og barnehagelærere overfor nye problemstillinger og utfordringer. Femte utgave av boka er revidert på bakgrunn av nyere forskning, oppdatert statistikk, endringer i lovverk samt ny rammeplan for barnehagen (Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver).

Forfatterne viser hvordan barns sosiale bakgrunn, kjønn og etnisitet kan skape store ulikheter i oppvekstkår, og at ulikheter ofte blir reproduisert. Andre viktige temaer er barn og medier, hvordan familien som institusjon har endret karakter, og barnehagens plass i velferdsstaten. Ett kapittel går nærmere inn på utviklingen med hensyn til barns rettigheter, og et annet kapittel ser på barnets posisjon i demokratiet. Disse kapitlene utfyller hverandre. Statlig og kommunal styring av barnehager tematiseres, og boka beskriver nærmere oppgaver som tilkommer kommunen som barnehagemyndighet.

Barnehager endrer seg i takt med samfunnet omkring. Slik vil organisasjonen ta nye former, og på lengre sikt vil også barnehagens kultur kunne endres. Det belyses nærmere i et eget kapittel om barnehagen som organisasjon. En organisasjon må ledes, noen skal ha ansvar for at den oppfylder sitt formål. I et eget ledelseskapittel ser vi nærmere på hvilke arbeidsoppgaver en leder av barnehagen kan ha, hvordan nye lederstillinger har kommet til, og hvordan organisasjon og ledelse henger sammen. Nye krav til barnehagens ledelse vil ha innvirkning på barnehagelærerprofesjonens utvikling. Bokas siste kapittel handler om barnehagelærerprofesjonen i samfunnet.

Ann Kristin Larsen og **Mette Vaagan Slåtten** arbeider begge som førstelektorer i sosiologi ved barnehagelærerutdanningen ved OsloMet – Storbyuniversitet.

Kunstpedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen

Inger-Lisa Møen, Elin Thoresen

ISBN	: 9788245023473
Pris	: 489,-
Forlag	: Fagbokforlaget
Utgitt	: 2019
Utgave	: 1
Sider	: 179
Vekt	: 445

Kunstpedagogisk utviklingsarbeid kan bidra til å øke kompetansen om kunst og bruken av kunstfaglige uttrykksformer. Boken *Kunstpedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen* viser hvordan man kan skape engasjement i personalet og gi plass til kunstfaglige aktiviteter i barnehagen. Et barnehagepersonale som arbeider med kunstuttrykk selv, vil være bedre i stand til å møte og tilrettelegge for barns kunstneriske uttrykk og for barns lek.

I boken viser forfatterne hvordan man kan gjennomføre utviklingsprosesser alene og sammen med andre i barnehagen. Målgruppen for boken er studenter i barnehagelærerutdanningen og ansatte i barnehagen som ønsker inspirasjon til å starte egne kunstpedagogiske utviklingsarbeider.

Bokens redaktører er **Inger-Lisa Møen**, førstelektor i musikk, og **Elin Thoresen**, førsteamanuensis i drama. De arbeider begge i barnehagelærerutdanningen ved NLA Høgskolen i Bergen. Andre bidragsyttere i boken er: Anette Sofie Bernsen, Ingvard Bråten, Åse Kvalbein, Grete Skjeggestad Meyer, Ruth Hol Mjanger og Ingrid Skarprud.

Bærekraftig utvikling

Pedagogiske tilnærminger i barnehagen

Arne Sveinson Haugen, Bushra Fatima Syed, Guri Langholm, Marianne Presthus Heggen

(red.) Olav Kasin

ISBN : 9788245022988
Pris : 489,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2019
Utgave : 1
Sider : 278
Vekt : 488

Bærekraftig utvikling tar opp den historiske bakgrunnen for, den tematiske bredden i og de pedagogiske mulighetene for arbeidet med bærekraftig utvikling i barnehagen. Boka tar spesielt for seg hvordan barn kan medvirke i aktiviteter knyttet til naturglede, reduksjon av forbruk, solidaritet og rettferdighet. Bokas målgruppe er studenter ved barnehagelærerutdanningen og ansatte i barnehagen.

Olav Kasin (redaktør) er universitetslektor ved OsloMet storbyuniversitetet, Institutt for barnehagelærerutdanning.

Arne Sveinson Haugen er pensjonert (2017) førsteamanuensis ved OsloMet storbyuniversitetet, Institutt for barnehagelærerutdanning.

Guri Langholm er førstelektor ved OsloMet storbyuniversitetet, Institutt for barnehagelærerutdanning, og forsker ved Naturfagsenteret (UiO).

Marianne Presthus Heggen er førsteamanuensis ved Høgskulen på Vestlandet, Institutt for idrett, kosthold og naturfag.

Bushra Fatima Syed er universitetslektor ved OsloMet storbyuniversitetet, Institutt for barnehagelærerutdanning.

Medvirkning i praksis

Deltakelse og danning i barnehagens hverdagsliv

Kirsten Elisabeth Jansen

ISBN : 9788245022629
Pris : 389,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2019
Utgave : 1
Sider : 158
Vekt : 269

I denne boken poengterer forfatteren at barnehagens hverdagsaktiviteter er en vesentlig dannelsesarena. Danning forutsetter at barn kan medvirke og ha påvirkning på hverdagsaktiviteter og rutiner, som måltid, lek og situasjoner i garderobe og på bad.

Å praktisere og realisere barns medvirkning i slike aktiviteter er utfordrende fordi hverdagsaktivitetene befinner seg i ulike spenningsfelt rammet inn av faktorer som fysisk miljø, struktur og organisering, regler og motstand, relasjoner og kommunikasjon. Forfatteren presenterer og drøfter barns medvirkningsmuligheter i praksisfortellinger og eksempler. Hensikten er å inspirere og utfordre barnehagefolks refleksjon og praksis. Boken er primært rettet mot barnehagelærerutdanningen, men er også relevant for barnehagepersonaler.

Kirsten Elisabeth Jansen har vært førstelektor i pedagogikk ved Universitetet i Agder og undervist ved barnehagelærerutdanningen i tjuen år. Hun har deltatt i flere forskningsprosjekter relatert til barns rett til medvirkning, og har skrevet flere fagbøker og artikler innen pedagogiske fagområder og temaer. Selv om hun nå er pensjonist, deltar hun i prosjekter og arbeider fremdeles med kompetanseutvikling innen barnehagesektoren.

Regler i barnehagen

Lisbeth L. Skreland

ISBN : 9788245023534
Pris : 369,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2019
Utgave : 1
Sider : 180
Vekt : 357

«Ikke hopp i sofaen!» «Bruk innestemme!» Dette er ganske gjenkjennelige og hverdagslige regler som trolig finnes i de fleste barnehager. Hvilken betydning har regler for barn og ansatte i barnehagehverdagen? Denne boken viser at det finnes en kompleks vev av regler, påbud, forbud, rutiner, ritualer og verdier i barnehagene som barn og voksne deler og samarbeider om, men som de også bryter og endrer. Regler kan være nødvendige og unødvendige. Regler kan gi støtte og ramme inn barns og ansattes aktiviteter, og de kan på samme tid hemme og hindre livsutfoldelse. Boken er et bidrag til diskusjonen.

⊥

Anmeldt:

Lisbeth Ljosdal Skreland er førsteamanuensis ved Institutt for pedagogikk ved Universitetet i Agder. Hun er utdannet barnehagelærer og har arbeidet mange år i barnehage både som pedagogisk leder og styrer. Boken er skrevet med utgangspunkt i forfatterens doktoravhandling.

Barns overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning

Samarbeid for sammenheng

Hilde Dehnæs Hogsnes

ISBN : 9788245026726
Pris : 389,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2019
Utgave : 1
Sider : 150
Vekt : 272

Hvordan kan barn delta aktivt i arbeidet med å skape gode overganger når de slutter i barnehagen for å begynne på SFO og skolen? Spørsmålet er sentralt i denne boka, der hovedanliggendet er å trekke fram betydningen av å se overgangen som en prosess hvor barn selv er aktive bidragsytere. Barn møter både SFO og skolen med bakgrunn i sine tidligere erfaringer, og det er barnehagelæreres, grunnskolelæreres og SFO-ansattes ansvar å legge til rette for at barna får overføre sin kompetanse i møte med nye miljø. Dette krever reelt samarbeid på tvers av de institusjonelle grensene. Barns erfaringer og opplevelser må gjøres gjeldende, og samarbeidet må inkludere samhandling og dialog. Boka retter seg mot barnehagelærerstudenter i bachelor- og masterutdanning og mot ansatte i barnehage, skole og skolefritidsordning.

Anmeldt:

Hilde Dehnæs Hogsnes er førsteamanuensis i pedagogikk ved Universitet i Sørøst-Norge.

Den observerende barnehagelæreren

Mona Halsauet Frønes

ISBN : 9788245022759
Pris : 399,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2019
Utgave : 1
Sider : 158
Vekt : 350

Hvordan bli en god observatør? Gjennom å delta i barnehagens hverdagsliv blir barnehagelæreren kjent med barna og deres interesser og preferanser. Samtidig trenger han/hun gode metoder for å observere og danne seg et helhetlig bilde av det enkelte barnet og samspillet i barnegruppa. Forfatteren går inn i observasjonsbegrepet og hva dette kan bety for barnehagelærerens yrkesutøvelse. Hva innebærer observatørrollen? Hvilke observasjonsmetoder oppleves riktige å bruke i ulike sammenhenger? Hva må barnehagelæreren reflektere over?

I *Den observerende barnehagelæreren* ønsker forfatteren å gi svar på disse spørsmålene. I boka blir leseren presentert for ulike sider av observasjon som arbeidsmetode. For å underbygge det fagteoretiske stoffet gir forfatteren flere eksempler på observasjoner fra barnehagehverdagen.

Mona Halsauet Frønes er høyskolelektor i pedagogikk ved Dronning Mauds Minne Høgskole, hvor hun hovedsakelig underviser i kunnskapsområdet barns utvikling, lek og læring. Veiledning og oppfølging av studenter er en sentral del av jobben, i tillegg til kompetanseutviklingsarbeid i flere barnehager. Frønes er utdannet barnehagelærer med mastergrad i førskolepedagogikk. Hun har også utdanning i sosiologi og videreutdanning i ledelse, veiledning og universitets- og høyskolepedagogikk. Frønes er medredaktør for boka *Praksisboka for barnehagelærerstudenten*.

Barnehagens yngste barn

Perspektiver på omsorg, læring og lek

Ingrid Pramling Samuelsson

(red.) Ingrid Pramling Samuelsson, (red.) Agneta Jonsson, (Oversetter)

Ane Sjøbu

ISBN : 9788245023954
Pris : 399,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2018
Utgave : 1
Vekt : 451

Denne boka handler om hvordan man arbeider med de yngste barna i barnehagen. Dette er en gruppe som iblant blir oversett, til tross for at de utgjør halvparten av alle barna i barnehagens virksomhet. Disse barna har til dels andre omsorgsbehov, andre måter å lære på og andre måter å leke på enn eldre barn. For de ansatte innebærer det større krav og nye utfordringer. Boka har tre overordnede tema:

- omsorg, empati og danning
- undervisning og barnehagens innhold
- forutsetninger for lek og læring

Kapitlene er illustrert med situasjonsbeskrivelser fra barnehagen, både konkrete eksempler og presentasjon av forskningsstudier. Innholdet bygger på ny forskning og er tilpasset sentrale spørsmål i arbeidet med de yngste barna.

Boka retter seg mot vordende barnehagelærere og ansatte i barnehagen. Den kan leses både for sin egen del og for drøfting i utdanningssammenheng eller blant kolleger.

Ingrid Pramling Samuelsson er knyttet til Göteborgs universitet som professor i pedagogikk, med tidlig alder som spesialist. Agneta Jonsson er lektor i barne- og ungdomsvitenskap ved Högsolan i Kristianstad. Både de og de øvrige forfatterne er på forskjellig vis aktive bidragsytere innen forskningen på småbarnsfeltet.

Pedagogikk og hjernen

En introduksjon til fagfeltet pedagogisk nevrovitenskap

Fride Flobakk-Sitter

ISBN	: 9788245021462
Pris	: 419,-
Forlag	: Fagbokforlaget
Utgitt	: 2018
Utgave	: 1
Sider	: 190
Vekt	: 415

Bør man undervise høyre og venstre hjernehalvdel ulikt, og blir barn smartere av å spille Mozart på piano? Svaret er nei. Men det er ikke alltid enkelt å skille fleip fra fakta.

I boken *Pedagogikk og hjernen* presenteres en oversikt over den nyeste forskningen innen pedagogisk nevrovitenskap. Samtidig avsløres en rekke hjernemyter fra media og den «hjernebaserte» læringsindustrien. *Pedagogikk og hjernen* gir en introduksjon til nye perspektiver på barn, hjernen og læring. Boken henvender seg til studenter, barnehage- og skolelærere, pedagoger, og alle andre som er opptatt av hvordan barn lærer og utvikler seg.

Fride Flobakk-Sitter er postdoktor ved Institutt for pedagogikk og livslang læring ved NTNU, hvor hun også tok sin doktorgrad. Hun har forsket på pedagogisk nevrovitenskap siden 2010, bl.a. som Visiting Research Student ved Centre for Mind and Brain in Educational and Social Contexts (Mbesc) ved universitetet i Bristol.

Profesjonell uro

Barnehagelæreres fortellinger om ansvar, integritet og motstand

Mari Pettersvold, Solveig Østrem

ISBN : 9788245021387
Pris : 439,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2018
Utgave : 1
Sider : 204
Vekt : 333

Profesjonsutøvere framstilles ofte som avmektige i møte med detaljstyring fra myndigheter og forvaltning. Det er bare en liten del av sannheten. Blant barnehagelærere, som denne boka handler om, er noe i ferd med å skje. Flere ytrer seg kritisk og yter motstand mot forventninger de mener er uforenlige med barnehagens formål. *Profesjonell uro* er resultat av et forskningsprosjekt om 15 barnehagelærere som motsetter seg krav som er i strid med det de finner faglig og etisk forsvarlig. De forteller om uroen som var kilde til deres motstand, en uro for barnehagen når verdiene som er nedfelt i barnehagens formål, er under press.

Barnehagelærernes fortellinger handler om hva de sa nei til, hvorfor og hvordan de ytret kritikk, og hvilke følger det fikk. Fortellingene gir et bilde av hva som står på spill i barnehagesektoren, og dilemmaene profesjonsutøvere står i. Fortellingene gir kunnskap om yringsfrihetens vilkår og om handlingsrommet som noen ganger finnes, dersom man har øye for det, og som andre ganger innskrenkes eller mangler helt. Fortellingene vitner om verdien av ansvar, integritet og motstand.

Målgruppe for boka er alle som søker ny forskningsbasert kunnskap om barnehagen, og alle som er direkte berørt av eller mer generelt er opptatt av styringslogikk, profesjonsutøvelse og yringsfrihet.

Mari Pettersvold er førsteamanuensis i sosiologi ved Universitetet i Sørøst-Norge.

Solveig Østrem er professor i pedagogikk ved OsloMet- storbyuniversitetet.

"Profesjonell uro er en storartet bok som rett og slett må leses av alle som er opptatt av små barns kår." - Espen Schaanning, Morgenbladet.

Se og forstå barn

Vurdering i barnehagen

Turi Pålerud

ISBN : 9788245019117
Pris : 439,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2018
Utgave : 1
Sider : 162
Vekt : 352

Denne boka handler om barnehagelæreres ansvar for å følge med på barns trivsel og utvikling. Det kan omtales som barnehagens vurderingsarbeid, og arbeidet utføres både i spontant samspill og med ulike grader av systematikk. Forfatteren er opptatt av at arbeidet med å se og forstå barn er et faglig prosjekt, hvor den enkelte barnehagelærer må reflektere over hva som påvirker de bildene som han eller hun lager av barna. For å utfordre fordommer og stereotyper er det også viktig å få til et profesjonelt fellesskap rundt vurdering av barns trivsel og utvikling. Et slikt fellesskap er det beste vern mot politisk og administrativ inngripen i valg av metoder og verktøy i vurderingsarbeidet. Boka er skrevet for studenter, og den tematiserer spørsmål som ofte står sentralt i praksisperioder i utdanningen. Men boka vil også kunne ha interesse for barnehagelærere som arbeider som pedagogiske ledere med ansvar for en barnegruppe, og for styrere som vil bygge en systematikk rundt barnehagens vurderingsarbeid.

Turi Pålerud (f. 1960) arbeider som politisk rådgiver i Utdanningsforbundet. Hun er barnehagelærer med hovedfag i pedagogikk, og har en mastergrad i faglitterær skriving. Hun har arbeidet i ulike stillinger i barnehagen, i et pedagogisk ressurscenter i en bydel i Oslo og i barnehagelærerutdanningen. De siste årene har hun drevet mest med barnehagepolitikk.

Utvikling, lek og læring

Vibeke Glaser

(red.) Vibeke Glaser, (red.) Ingunn Størksen, (red.) May Britt Drugli

ISBN : 9788245023879
Pris : 649,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2018
Utgave : 2
Sider : 520
Vekt : 1013

I boken presenteres oppdatert kunnskap om barns utvikling og læring i barnehagen. Her gis en oversikt over de mest anvendte psykologiske teorier som inkluderer både miljøets, biologiens og genetikken betydning. Hensikten med boken er å fremme en flerfaglig og integrert tilnærming til barns utvikling, lek og læring.

I dag er en stor andel av barna i barnehagen under tre år. Tilknytning, stabilitet og kvalitet i samspillet er derfor fremhevet spesielt i denne boka. Forfatterne anlegger en bred forståelse av begrepet utvikling; som en livslang prosess og med mulighet for ny vekst. Bokens forfattere er psykologer og pedagoger. Felles for bidragene er deres fokus på tidlig innsats, interaksjon og relasjon samt voksnes betydning for barnets utvikling i en barnehagekontekst.

Blant temaer i boken er omsorg, lek og læring; tilknytning; psykisk helse; vennskap; mestring; medvirkning og danning; lykke og livskvalitet; selvregulering; språk, tall- og romforståelse; barnelitteratur; kropp og bevegelse; observasjon og kartlegging; den flerkulturelle barnehagen; foreldresamarbeid, omsorgssvikt; forebygging av mobbing mm.

Boken retter seg mot lærere, forskere og studenter i barnehagelærerutdanning, barnevernsutdanning, fysioterapiutdanning og andre profesjonsutdanninger som har fokus på barn og familie. Den er også relevant for praktikere som arbeider tett med barn i alderen 0-5 år.

Vibeke Glaser er førsteamanuensis i pedagogikk ved Dronning Mauds Minne Høgskole. Hun har publisert en rekke bøker og artikler om foreldrerollen, profesjonalisering av barneoppdragelsen, moderne oppvekst og barns og foreldres rettigheter.

Ingunn Størksen er utdannet psykolog og er professor i pedagogisk psykologi ved Læringsmiljøsentret, UiS. Hun har ledet forskning og utviklingsarbeid knyttet til barnehager gjennom flere prosjekter finansiert av Norges Forskningsråd, og er leder av barnehagesenteret FILIORUM ved UiS.

May Britt Drugli er professor i pedagogikk ved RKBU Midt Norge, NTNU og SEPU og Høgskolen i Innlandet. Hun har lang erfaring fra utviklingsarbeid i barnehager og er for tiden involvert i flere

Barnehagelæreren som politisk aktør

Hanne Blaafoalk, Morten Solheim, Geir Aaserud

ISBN : 9788245017793
Pris : 389,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2017
Utgave : 1
Vekt : 429

Politikk påvirker barnehagenes innhold. Ettersom barnehagen har blitt en fullt utbygd velferdstjeneste, har også interessen for innholdet blitt gjenstand for politisk diskusjon. Som del av utdanningspolitikken påvirkes barnehagen av så vel internasjonale som nasjonale politiske trender, med utgangspunkt i ulike verdier, ideologier og tankesett. I denne vitenskapelige antologien tar forfatterne til orde for at barnehagepolitikken bør utfordres av barnehagelærerprofesjonen, og at barnehagelærerne selv må ta ansvar gjennom å fremstå som politiske aktører. Ved bruk av ulike filosofiske perspektiver viser forfatterne hvordan politikk og pedagogikk kan analyseres og gjøres til gjenstand for kritikk og diskusjon.

Hanne Blaafoalk er førskolelærer med internasjonal master i barnehagepedagogikk. Hun jobber til daglig som høgskolelektor ved Høgskulen på Vestlandet.

Morten Solheim er førskolelærer med master i barnehagepedagogikk. Han jobber til daglig som seniorrådgiver i Utdanningsforbundet.

Geir Aaserud er førskolelærer med master i barnehagepedagogikk. Han er tilsatt som høgskolelektor ved Høgskulen på Vestlandet og arbeider med doktorgrad i barnehagepedagogikk.

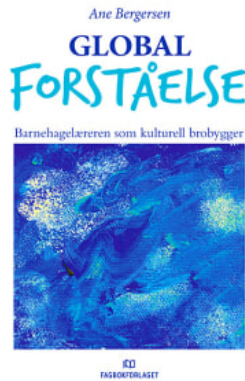
I tillegg til redaktørene har boken følgende bidragsyttere: Marit Bøe, Liv Torunn Grindheim, Marius Heimen, Karin Hognestad, Jon Kaurel, Halvor Hals Kolsrud, Brit Nordbrønd og Ragnhild Olsen.

Global forståelse

Barnehagelæreren som kulturell brobygger

Ane Bergersen

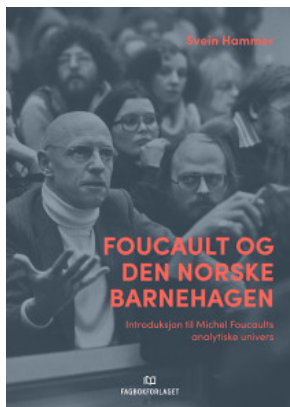
ISBN : 9788245013726
Pris : 399,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2017
Utgave : 1
Sider : 252
Vekt : 478

Hvilken betydning har barnehagelærerens egne verdier og grunnleggende antagelser i den kulturelle brobyggingen i barnehagen? Tverrkulturell kompetanse handler om innsikt i egen og andres kultur, verdenssyn og kommunikasjonsformer. Barnehagelæreren som kulturell brobygger bygger på ny forskning, med eksempler fra praksiserfaringer i Zambia og Norge. Boken er skrevet for barnehagelærerstudenter, men passer for alle som vil øke sin tverrkulturelle kompetanse. Ane Bergersen er sosiolog med 20 års erfaring fra Høgskolen i Sogn og Fjordane.

Foucault og den norske barnehagen

Introduksjon til Michel Foucaults analytiske univers

Svein Hammer

ISBN : 9788245019735
Pris : 379,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2017
Utgave : 1
Sider : 200
Vekt : 380

Bokas omslagsbilde viser den engasjerte Michel Foucault (1926-1984). Som en av 1900-tallets viktigste tenkere innen filosofi, idéhistorie og samfunnsforskning skapte han vibrasjoner som bidro til å åpne det moderne samfunnet for kritisk problematisering. Det er lett å overtolke Foucaults tekster. De rommer ikke entydige teorier eller konklusjoner, men snarere utkast til samtidsdiagnoser, formet gjennom begreper som diskurs, makt/viten, styring og selvforming.

Barnehagen var ikke blant de problemfeltene Foucault inter文enerte i, men feltet gir likevel en instruktiv ramme for en framstilling av hans tanker.

Målgruppen er studenter, forskere og andre med fagligpolitisk interesse, ikke bare for barnehagefeltet, men for ethvert velferds- og profesjonsfelt i Norge.

Svein Hammer er dr.polit. i sosiologi fra NTNU, og har de senere årene arbeidet ved DMMH. Han ga i 2016 ut boka *Fra evig vekst til grønn politikk*.

På forfatterens blogg finner du en mer omfattende tekst om bokas innhold.

Forskerfrøboka

Kari Synnes, Guri Langholm, Inger Hilmo, Kari Holter, Anne Lea

ISBN : 9788245019797
Pris : 549,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2017
Utgave : 2
Sider : 290
Vekt : 669

Forskerfrøboka handler om hvordan personalet i barnehagen kan ta utgangspunkt i barns nysgjerrighet, stimulere barns interesser og legge til rette for opplevelser i naturen. Boka inneholder fagstoff om naturen og arbeidsmåter i naturfag, og den inneholder mange praktiske eksempler og forslag til aktiviteter. Tradisjonelle temaer som økologi, lys, lyd, luft og vann blir behandlet. I tillegg er det en enkel innføring i geologi gjennom et steinprosjekt tilpasset arbeid i barnehagen. I det daglige pedagogiske arbeidet vektlegges bruk av natur og nærmiljø for å fremme blant annet barns kreativitet, språkutvikling og medvirkning.

I denne reviderte utgaven er økologikapitlet utvidet med temaer om fugler og småkryp og hvordan dette kan behandles i barnehagen. I tillegg er det foretatt mindre oppdateringer i de andre kapitlene.

Forskerfrøboka er aktuell som pensumbok for barnehagelærerstudenter og andre som vil bli kjent med hva naturfag i barnehagen kan være.

Guri Langholm (red.) og **Kari Holter** er førstelektorer i naturfag ved barnehagelærerutdanningen ved Høgskolen i Oslo og Akershus og arbeider også med barnehagesatsingene ved Naturfagsenteret ved Universitetet i Oslo.

Kari Synnes er høgskolelektor i naturfag ved barnehagelærerutdanningen, Høgskolen i Oslo og Akershus.

Inger Hilmo er pensjonert førstelektor ved barnehagelærerutdanningen, Høgskolen i Oslo og Akershus.

Anne Lea er pensjonert førsteamanuensis i naturfag ved Naturfagsenteret ved Universitetet i Oslo.

Modig som Mitwa

kunstnerisk utfoldelse med barnehagebarn

Tiri Bergesen Schei, Adele Duus

ISBN : 9788245015195
Pris : 449,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2016
Utgave : 1
Sider : 207
Vekt : 444

Denne boken er et arbeidsverktøy for barnehagelærere og andre som liker å jobbe kunstnerisk sammen med barn, og som ser etter nye muligheter. Her finner du mot og ideer til å lede store og små inn i lekende landskap hvor sang og spill, improvisasjon, figurteater, forming og maling blir en naturlig del av den kreative utfoldelsen. Vår følgesvenn Mitwa Potovanja inviterer inn og viser vei, slik han har gjort for oss i våre kunstmøter med flerspråklige barnehagebarn. Å være modig som Mitwa er å finne trygghet i det uforutsigbare, som på en ekte reise. I boken finner du praktiske øvelser og tips for slik utfoldelse, og metoder for faglig refleksjon. **Adele Lærum Duus** er skuespiller, forfatter og litteraturformidler (cand.philol.) fra Bergen og driver sitt eget lille teater- og litteraturformidlingsfirma: Lys levende Adele. Siden 2005 har hun reist rundt med sine teaterforestillinger for barn og gjort mange kunstprosjekter i barnehager og skoler. Adele brenner for møter med barn som likeverdige medskapere i kunsten.

Tiri Bergesen Schei er førsteamanuensis (dr.art.) i musikkpedagogikk ved Høgskolen i Bergen. Med bakgrunn som klassisk sanger, musikk lærer og kordirigent forsker hun på hvordan musikk og kunstnerisk utfoldelse skaper samspill og identitet. En rød tråd i Tiris arbeid er søken etter metoder som kan øke motet til å være synlig, hørbar og leken.

Småbarnspedagogikkens komplekse komposisjoner

Læring møter filosofi

*Nina Johannesen, Ann Sofi Larsen, Mette Røe Nyhus, Bente Ulla
(red.) Ninni Sandvik*

ISBN : 9788245015188
Pris : 449,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2015
Utgave : 1
Sider : 178
Vekt : 398

Denne boka setter ulike filosofiske begreper og perspektiver i arbeid med rådende forestillinger om læring. Mer konkret handler det om kooperative læringsprosesser blant barn under tre år i barnehage. For ikke å ta læringsbegrepet for gitt, søker bokas forfattere å berøre og pirke borti begrepet, slik det manifesterer seg i ulike småbarnspedagogiske kontekster. Bokas drivkrefter er å finne i et ønske om å motarbeide perspektiver som marginaliserer de yngste barnas bidrag i læringsprosessene. Samtidig ønsker vi å stikke kjepper i hjulene på forenklede ideer om læring, der en uforbeholden tillit til forhåndsdefinisjoner (målstyring) og kontroll (kartlegging og metode) ser ut til å dominere. For ikke å «være en død fisk i strømmen» skrives læring her frem på måter som både ivaretar og synliggjør barnas bidrag og samtidig tar kompleksiteter i læringsprosessene på alvor. Dette gjøres gjennom å sette begreper fra filosofene Hannah Arendt, Karen Barad, Gilles Deleuze, Michel Foucault og Emmanuel Levinas i arbeid med pedagogiske praksiser blant barn under tre år i barnehage.

Alle forfatterne er lærere i pedagogikk, og har i en årrekke arbeidet sammen i førskolelærer-/barnehagelærerutdanningen ved Høgskolen i Østfold. I samarbeid med praksisfeltet, bachelor- og videreutdanningsstudenter og kollegaer i pedagogikk arbeider forfatterne med å ønske det uforutsette, det ukjente og det komplekse i småbarnspedagogiske praksiser velkommen. Bokas lesere inviteres til å skape forbindelser mellom artiklene her og egne praksiser, egne liv.

Ninni Sandvik (red.) er dosent i pedagogikk. Hennes engasjement i det småbarnspedagogiske feltet startet på 1980-tallet. I tillegg til temaheftet De minste barna i barnehagen, bøkene Til å begynne med og Små barn og medvirkning noen perspektiver og en rekke artikler har hun skrevet doktorgradsavhandlingen Medvirkning og handlingskraft i småbarnspedagogiske praksiser. Horisontalt fremforhandlet innflytelse.

Nina Johannesen er førsteamanuensis i pedagogikk, med særlig fokus på det småbarnspedagogiske og flerkulturelle feltet. I tillegg til boka Små barn og medvirkning noen perspektiver og en rekke artikler har hun skrevet doktorgradsavhandlingen Medvirkning som tiltale. Møter med små barns uttrykk, pedagogers tenkning og tekster av Emmanuel Levinas.

Ann Sofi Larsen er førsteamanuensis i pedagogikk, og har arbeidet innen områder som veiledning og

småbarnspedagogikk. I tillegg til boka Pedagogisk dokumentasjon. Inspirasjoner til bevegelige praksiser og mange artikler har hun skrevet doktorgradsavhandlingen Forstyrrelses paradoksale kraft – en studie av hvordan forstyrrelser kan virke produktivt i pedagogisk arbeid i barnehagen.

Mette Røe Nyhus er høgskolelektor i pedagogikk. Hun har spesielt fokus på materialiteter i det småbarnspedagogiske feltet. I tillegg til en rekke bidrag blant annet i Første steg, Barnehagefolk og Verktøykassa har hun skrevet boka Ventebølger. Venting og de yngste barnas rom for medvirkning i barnehagen.

Bente Ulla er førsteamanuensis i pedagogikk. Hun har særlig vært opptatt av profesjon og kropp knyttet til det småbarnspedagogiske feltet. I tillegg til boka Pedagogisk dokumentasjon. Inspirasjoner til bevegelige praksiser og atskillige artikler har hun skrevet doktorgradsavhandlingen Arrangement av kropp, kraft og kunnskap; Ein studie av profesjonsutøvinga til barnehagelæraren.

Barns undring

Hilde Merete Amundsen

ISBN : 9788245009088
Pris : 439,-
Forlag : Fagbokforlaget
Utgitt : 2013
Utgave : 1
Sider : 212
Vekt : 412

Etterspør voksne barns tanker?

«Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver» vektlegger barns undring og tenkning i en rekke sammenhenger, ikke minst hva barns rett til medvirkning angår. Likevel er barns undring lite omtalt i barnehagesammenheng.

Denne boka trekker frem barns tanker om livet og drøfter hvorfor det er viktig å fokusere på barns undring og livstolkning i barnehagen. Forfatteren setter fokus på den barnlige undringens manifestasjoner og innhold, og på undringens betydning for barns tilværelse og dannelsesprosesser. I boka drøftes hvordan voksne kan komme det undrende barnet i møte og bidra til å utvikle filosofiske praksiser og undringsfylte miljøer i barnehagen. Forfatteren tar til orde for en nærhetsetisk tenkning, der barnets eksistens og barns og voksnes sameksistens har en sentral plass.

Barns undring retter seg primært mot studenter i barnehagelærerutdanningen samt mot barnehagelærere.

Hilde Merete Amundsen er høgskolelektor i pedagogikk ved Dronning Mauds Minne Høgskole i Trondheim og stipendiat ved NTNU. Hun er opprinnelig førskolelærer og har arbeidet mange år i barnehage. Amundsens forskningsinteresse er pedagogisk filosofi. Hun har tidligere publisert artikler og bokkapitler knyttet til feltet, blant annet *Den filosofiske praksis i møte med barn rom for undring, dialog og ettertanke* (2008), *Dannelsens topologi* (2011) og *Danning til livet et fortolkende prosjekt* (2013).

FORFATTERE

Adele Duus	28	Agneta Jonsson	19
Ane Bergersen	25	Ane Sjøbu	19
Ann Kristin Larsen	12,12	Ann Sofi Larsen	29
Anne Lea	27	Anne Tove Fennefoss	11
Arne Sveinson Haugen	14,14	Bente Ulla	29
Bushra Fatima Syed	14,14	Elin Thoresen	13,13
Fride Flobakk-Sitter	20,20	Geir Aaserud	24
Gry Mette Dalseng Haugen	4	Guri Langholm	14,14,27
Hanne Blaafalk	24	Hilde Dehnæs Hogsnes	17
Hilde Merete Amundsen	31	Inger Hilmo	27
Inger-Lisa Møen	13	Ingrid Pramling Samuelsson	19
Ingunn Størksen	23	Ingvild Olsen Olaussen	4
Karen Ingebjørg Draugsvoll	5	Kari Carlsen	7
Kari Emilsen	9	Kari Holter	27
Kari Synnes	27	Kirsten Elisabeth Jansen	10,11,15
Kristin Rydjord Tholin	2	Lars Løvlie	8
Lisbeth L. Skreland	16	Mari Pettersvold	21
Marianne Presthus Heggen	14,14	Marit Heldal	4
Marit Ranum Granholt	6	May Britt Drugli	23
Mette Røe Nyhus	29	Mette Vaagan Slåtten	12
Mona Halsauet Frønes	18	Monica Seland	3
Morten Solheim	24,24	Nina Johannesen	29
Ninni Sandvik	29	Olav Kasin	14
Sissel Mørreaunet	10	Solveig Østrem	21
Svein Hammer	26	Tiri Bergesen Schei	28
Trond Løge Hagen	4	Turi Pålerud	22
Vibeke Glaser	23	Øystein Lund Johannessen	10

TITLER

Barna og programmene	3	Barnehagelæreren i en foranderlig verden	4
Barnehagelæreren som inspirator	6	Barnehagelæreren som politisk aktør	24
Barnehagens yngste barn	19	Barns overgang fra barnehage til skole og ...	17
Barns undring	31	Bærekraftig utvikling	14
Den observerende barnehagelæreren	18	Den åpne barnehagen	10
Dørstokkmila	9	En bok om oppvekst	12
Etiske møte og problemstillinger - Løgstru...	5	Forskerfrøboka	27
Foucault og den norske barnehagen	26	Global forståelse	25
Kunstpædagogisk utviklingsarbeid i barnehagen	13	Medvirkning i praksis	15
Modig som Mitwa	28	Omsorg i barnehagen	2
Pedagogikk og hjernen	20	Politisering og pedagogisk motstand	8
Profesjonell uro	21	Reggio Emilia	7
Regler i barnehagen	16	Se og forstå barn	22
Småbarnspedagogikk og praksisfortellinger	11	Småbarnspedagogikkens komplekse komposisjo...	29
Utvikling, lek og læring	23		